

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piac-u. 12. (Bejárát a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:

Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónapra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:

Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy hónapra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési

és mindennemű pénzküldemények csak Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtával számlájára fizethetők. Másként történt fizetményeket nem ismerünk el.

Az ördög nem alszik.

A munkapárt tagjai mostanában sűrűn olvashatták Mackbeth-et, a lelkii meret tragédiáját, mert állandó kísértetjárás van a lelkükben. Folytonosan rémeket látnak, hajmeresztő, alaktalan parlamenti szörnyek tűnnek fel a képzeletükben s korbácsolják véresre az idegeiket. Mióta a bankvita megindult, pedig alig egy hete még, nagyon nyugtalan, ideges és türelmetlen ez a társaság, mint az éjsötétben ismeretlen veszélyek felé vágató ló, amely megéri az ellenséget s időnként iadtan meg-meghorkan. A munkapártnak is kitűnő szimatja van, különben ez az egyedüli politikai erőneve és úgy látszik, már érzi a veszedelem szagát, mert lobogó sörénnyel, kitágult orrikkakkal tüzet fúj az ellenzék felé és szakadatlanul obstrukciót emleget. Valóságos páni félelem fogta el ezt a törekény és ingadozó többséget. Egy órával már meghosszabbították az ülések idejét s most már arról is tanácskoznak Percelek, hogy parallel ülésekkel teszük lehetetlenné az ellenzék becsületes akcióját.

Mire való ez a nagy tréma? Ez a szörnyű nagy megrökönyödés? Hol van itt obstrukció? Hiszen az ellenzék álláspontját eddig még a vezérszónokai sem fejtették ki jóformán, idáig még arra se került sor, hogy minden pontjában és vonatkozásában megvilágítsák a bankkérdés s a munkapárt méris obstrukciót, anarchiát, szélső parlamenti harcmódot emleget! Mi lehet a célja ennek az oktalannak kiáltásnak? Az országot akarják becsúsní Khuenék, vagy önmagukat? Jogcímet akarnak találni a házszabály-revizióra, helyesben kiforszírozni a szólásszabadság teljes megszorítására a klotürt?

Iyev valami járhat a többség fejében, mert normális agyvelővel másként el sem képzelhető, hogy a többség obstrukciót emlegetsen ott, legfeljebb egy normális keretek közt mozgó vitáról lehet beszélni s parlamenti anarchiát veszen az ellenzék szemére akkor, midőn az a legkorrektebb formák közt, a legbecsületesebb eszközökkel dolgozik. Vigyázzon a kormány, mert ezzel a taktikával könnyen pórul járhat, ne fesse az ördögöt a falra, mikor az még ott

jár valahol túl az operencián s ne igyekezzék mindenáron felborítani a helyzetet, mert könnyen felborul az magától is.

A függetlenségi pártok ma még higadtak és türelmesek s a komoly, hivatása magaslatán álló ellenzék szerepét akarják a magyar alkotmány életében betölteni. Bebizonyították ezt azszal is, hogy eddig nem reagáltak semmiféle provokációra és egyhangulag megszavazták az ülések meghosszabbítására vonatkozó indítványt.

Midőn azonban a függetlenségi párt ezzel a magatartásával elment a loyaltás legszélső határáig, egyben jogot váltott arra, ha ugyan egy törvényhozás életében erről beszélni lehet, hogy a legszélesebb mederben tartott vitával tegye közismerté és népszerűvé a maga állásfoglalását. Szerintünk a függetlenségi párt tulságosan is korrek ellenfél, mert az a tábor, mely szemben áll vele, egyáltalán nem szolgált reá erre a fölöttébb kifogástalan és gentlemanlike eljárásra. Nyilvánvaló, hogy ezek az urak mindenáron botrányt és a botrány tetejébe házszabályrevíziót akarnak, mert a türelmet-

Solingeni acélárak, zsebkések, Gósinál Piac-u. 32. sz.

Népbabona.

A hit és a babona közeli testvérek. A titokzatos természeti tűneményektől, a villámlástól, menydörgéstől s a haláltól való sejtelmes félelem, amely az ősember gondolatvilágát benépesítette az idők folyamán ethikai törvény lett. Ide fejlesztették ugyanis a primitív sejtelmeket a vallásalapítók s a fejlődésnek hosszú fokozatai közt gyakran meg sem lehetett különböztetni a hitet a babonától. Sőt még a kulturnemzetek alacsonyabb néposztályai is maiglan oly babonavilágban élnek, amely az ősmundákból táplálkozó népköltészet és regék emőin nevelkednek. És érdekes, hogy még a magas intelligenciával bíró egyének, akik pedig különben minden minden mesén, legendán, mondán, sőt még a valláson is revelnek, sem mentesek a babonától, amely gondolkodás módjukban, vagy székásaikban tovább él.

Itt van például a közveilen szomszéd-ságunkban a szerb nép, amelynek irodalmában a legszebb mordakörök vannak. A szerbek tulajdonképen az ó-görögkeleti egyházhoz tartoznának, de minthogy néhány hit-tételük ettől eltér, egy egész külön felekezett alkotnak.

Az Isten mellett számtalan szentjük van,

akiket imádnak. Minden háznak külön véd-szentje van s ennek a nevenapja az illető családnak a legnagyobb ünnepe. Szent Miklósról például a következő mesét tudják: Egy jámbor szerbnek, akinek Miklós volt a véd-szentje, egy alkalommal nem volt egy fillérje sem, hogy a „Slava” közelgő nevenapját megünnepelhesse.

A szerencsétlen férfiú nagyon kétségbe volt esve, de a felesége előhozta összes ékszereit, odaadta a férjének s így szólt: „Menj és add el valakinek az ékszereimet, aztán vegyél meg mindent, hogy a véd-szentünk névnapját méltón megünnepelhesdük.

Meglátod, az Isten meg fog segíteni és később majd megint lesz pénzünk, amin új ajándékokat vehetsz nekem.

A férfi utrakelt és a közeli városban tényleg talált is egy embert, aki megvette az ékszereket; ezután nyugodtan bevásárolt, s hazament a feleségéhez. Az asszony csodálkozva kérde:

— Hát hogy tudtál pénz nélkül bevásárolni?

— Hiszen kaptam elég pénzt az ékszereidért, — volt a válasz.

— De az ékszereket egy ember visszahozta — mondá az asszony.

És megmutatta a férjének az összes eladott ékszereket. A házastársak pedig boldogan néztek egymásra s meggyőződéssel mondták:

— Ez Szent Miklós csodája . . .

Nagy hitele van a babonának a parasztnép között. Itt például a szerbek szentül hisznek az átok teljesülésében, még akkor is, ha az átok ártatlanra vonatkozik.

Egy gazdag, de fukar parasztnak három fia volt; a szomszédja valamilyen veszedésből kifolyólag megátkozta a családot és ime az átok teljesedett! Az egyik fiú fürdés közben belefulladt a patakba, a másik pedig leesett a lóról, s a nyakát törté. A kétségbeesett apa ekkor a legkisebbik fiát egy erős toronyba zárta, hogy semmi baja se történjék. A fogságban minden jóval ellátta s mikor egy izben egy kosár friss szőlőt vitt be a gyermeknek a toronyba, a kosártól egy nagy patkány ugrott ki s az apa szeméi előtt halálosan megmarta a szerencsétlen kis fiút.

A szerbek azt hiszik, hogy aki hamisan esküszik, az a saját a fejére vonta az átkot. És érdekes, hogy az ilyen babonát, mindjárt egy ilyen mesével is illusztrálják.

Egy paraszt másnak a szentföldjét akarta elfoglalni. Nagy gödröt ásott azért

Demmer fényképezészetének

(Szent Anna-utca 5.) Halotta ön már hírét?
Hol 12 drb fényképes lapot
csak 3 koronáért kap! Melyek kivitelüknél
fogva igazán szenzációsak! Tessék megkísérlni!

lenségnek és az idegességnek valóságos paroxizmusával kísérik nyomon az ellenzék öntudatos és nyugodt munkáját.

A multak tanulságait idézik fel Tiszáék emlékezetébe: november 18. és december 13. szellem lebeg kiterjesztett karokkal a munkapárt felett. Mert nem igaz az, hogy a történelemben semmi sem ismétli meg önmagát, mert számtalanszor bebizonyult, példa erre az egész világhistoria, hogy a nemzetek életében ugyanazon bántalmak és támadások, jogfosztások és politikai becstelenségek még formában is ugyanazon visszahatásokat váltották ki a közlekedésből. A munkapárt egy új november 18-át tervez s bizony mondjuk, hogy erre a válasznak csak egy második kiadása december tizenhárom lehet, vagy még annál is több, erősebb és hatalmasabb. Vakmerő elbizakodottságában azt hiszi a munkapárt, hogy korlátlan felhatalmazást adott neki ez a pénz és pálinkán kizsarolt „nemzeti itélet” az ország jogainak és közszabadságának teljes eltiprására. Próbálják meg, csak jöjjön az a klotúr, majd jönni fog dübörgő, misztikus haragjában a nemzeti felháborodás is, amit se pénz, se alkohol nem vesztegethet meg többé s amely kérielhetetlen szigorral fog lecsapni az árulók fejére.

Megint Barkóczy!

Neki nincs törvény.

A magyar népnek mindig megvoltak a maga exotikus figurái. A régi jó világban Hany Istókon és Köcsög Mukin mulattak. A falvakat Eszelős Miska járta be tollakkal felcírázott fura kosztümjében. Azután jött a modern hajnal és a magyar közfigurák zamatos és romantikus korát átadta az édes multnak... Nincs „közalakunk.” Ugy látszik, ezeknek

s azt deszkával és földdel ismét vastagon lefödte, előzőleg azonban a kis fiát ott hagyta a gödörben.

Másnap megjelent a bíróság és a paraszt szívére szerített kézzel kiálta: „Esküszöm reád, ó föld, hogy az enyém vagy és kérlek, tégy mellettem tanubizonytságot.” A föld alól pedig tompán, de elég érthetően ily válasz hangzott: „A tiéd vagyok.” Erre a bírák a csalónak ítélték meg a földet. De, amikor az emberek elmentek és a paraszt megint ki akarta ásni a fiát, kétségbeesve látta, hogy nem találja meg a gödör helyét. Kiáltozására kapott bár választ a föld alól, de az mindig messzebből és messzebből hangzott.

A tündéreknek és szellemeknek is nagy szerepük van a szerb nép gondolkodás világában, szerb birodalom egyik legjobb drámája is szerepeltet szellemeket. Egy gazdag embernek fia született s nagy öröm uralkodott a házban. Késő este egy öreg vándor érkezett s bekopogtatott a kapun.

Az ünneplő család tárt karokkal fogadta a vendéget, akinek a boldog apa büszkén mutogatta az újszülöttet. Éjjel amikor már mind nyugalomra tértek, egyszerre három lobogóhaju, fehérleplel szellem repült be a

a helyét akarja most betölteni báró Barkóczy Sándor. A baj csak az, hogy nem csupán a kacagni szerető társadalom mulattatására csapott föl exotikus közalaknak, hanem a politikai közélet porondján ugra-bugráll, amelynek méltóságos színvonalát pedig annyira szeretnék megőrizni és ahol az operett-komikum az ország legfontosabb érdekeit annyira veszélyezteti.

A magyar közvélemény előtt báró Barkóczy Sándor már eddig is inkább mulatságos operett-alakká kezdett kinőni furcsa stiklijével; csak az a baj, hogy előkelő közállását, hivatali hatalmát használta föl különködő passziói kitöltésére.

Emlékezetes még az anyakönyvi hivatal előtt lefolytatott szereplése, amikor mint köztisztviselő, mint a kultuszminiszterium egyik illusztris állását viselő tagja, egyszerűen megtagadta mint szereplő tanu a házassági anyakönyv aláírását, hogy ezzel klerikális voltát fennfen fitogtassa. Ilyen helyről a törvény ekkora negligálása szokatlan volt a közvélemény előtt és veszedelmes precedensnek látszott.

Most azonban Barkóczy újabb stiklivel áll elő. Ezuttal a népszámlálást figurázza ki.

A méltóságos ur, aki báró, aki miniszteri tanácsos és a kultuszminiszteriumban a tanárság rettegett mindenható feje, abba a szerencsés helyzetbe jutott, hogy népszámláló-biztosként egy szegény kis tanító volt kénytelen hozzá bekopogtatni. Egy szegény tanító, aki előtt maga a reményteljes mennyei paradicsom tárul ki báró Barkóczy Sándor ur ő mindenhatósága küszöbén.

A szolga hanyag előkelőséggel nyomott kezébe egy félig kitöltött számlálólapot. A méltóságos ur maga töltötte ki. De nem jól volt kitöltve. Mit tegyen? Ha nem jól volt kitöltve... Szerény megjegyzéssel visszaadta pótlás végett. Ez kellett Barkóczynak! Elkezdte a „nyomorult” tanítóval saját mulattatására a bolondját járattatni. Hatszor hallotta meg minden reggel a rövid, gögös választ:

— Jöjjön holnap!

Es ő jött, jött, holnap... holnap...

szobába s tanácskozni kezdett az ifju sorsa fölött. És elhatározták, hogy az ifju esküvője napján vízbe fog fulladni.

A gyermek felnőtt, érett ifjává serdült s oltár elé vezetett egy leányzót. Az esküvő napjára eljött az öreg török, mint az ifju első jó barátja és leült a kut szélére, ahonnan egész nap nem távozott.

Délután egyszerre odajött a kuthoz az ifju férj, a sok szesz után tiszta vízre szomjuhozva. Az öreg nem akarta közel engedni a medencéhez s felajánlta, hogy majd ő mer vizet.

De a hevesvérű ifju durván fél-előkte az öreget, heves mozdulattal a kut fölé hajolt és a menyasszonya és a vendégsereg szemeláttára — belezuhant a feneketlen mélységű kutba.

Es az ilyen babonák oly mélyen vannak belegyökerezve a nép lelkületébe, hogy még az intelligensebb elemek sem mentesek. Volt Szerbiában egyszer egy minisztertanács, amely nem ült össze, mert 13 an voltak. Kiirtani pedig nem lehet a babonát, mert az emberi természet metafizikai következménye közé tartozik.

minden holnap, míg egyszer szemtől-szemben találta magával a fényes ábrázatu nagy padisát, őt, a minden üdvösséget árasztó: méltóságos urat.

Szemben találta, de olyan gunyos arccal, ahogy a potrohos Bráhma szobor vigyorog gunyosan a szegény igavonó khinaira. A fényes ur körül családja, egész személyzete, félkaréjt képezve, hogy mind hivatalból gunyos kacajjal asszisztáljanak ahhoz a mulatsághoz, ahogy Barkóczy báró ur őméltósága most a szegény tautót lealázza.

Es a méltóságos ur így szólt a hajlongó tanítóhoz, kezébe nyujtván azon mód a számlálólapot:

Semmiféle hatásának nem vagyok hajlandó magamról számot adni!

A porig alázott számláló-biztos eltávozott és jelentést tett a kinos incidensről fölötte hatóságának.

Ime, így alázta le porig báró Barkóczy Sándor miniszteri tanácsos most másodszor az ország törvényes hivatását teljesítő köztisztviselőjét és így verte arcul az ország — törvényét.

Es ez az ur a minisztériumban van, Magyarország kultuszügyének egyik vezető ura, illusztris méltóságot tölt be, a Khuen-kormány egyik exponense, magyar báró és reá van bízva az ország törvényeinek őrzése, óvása és végrehajtása.

Hát ez már sok! Ezt igazán nem lehet tűrni. Ezt az urat el kell küldeni a Hany Istókok, Köcsög Mukik sorába, gyarapítsa a magyar közfigurák társaságát, de az ország politikai és kulturális színvonalát ennyire ne hagyjuk elsülyeszteni.

A mungók nem jönnek.

A képviselőház ülése.

A munkapárt már megelégette a dicsőséget s miután a függetlenségi pártok a folyosón maradtak, az ülést csak jelentékeny késéssel lehetett megnyitni. A mungók ismét úgy gondolkodnak, hogy elég nekik, ha megszavaznak mindent, amit az osztrákok követelnek.

Kabós Ferenc alelnök negyed tizenegy óra után megnyitja az ülést.

Hitelesítették a mult ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a kérvényeket és irományokat.

Hegedűs Kálmán, az igazoló állandó bizottság elnöke, jelentést tesz Jaross Vilmos, Bizony Ákos és Czobor László mandátumairól. Az utóbbi kettő kifogástalan, míg az első hiányos.

Elnök: Bizony Ákos és Czobor László igazoltatnak és az osztályokba soroztatnak, Jaross Vilmos megbízólevele a bírálóbizottsághoz utasítatik.

Felolvassák az interpellációs könyvet, új interpellációkat jegyeztek be: Fráter Lőránt az Operaház ügyében, Huszár Károly (nagyalenci) az oláh nemzetiségieknek a népszámláláson való viselkedése dolgában és Sümegi Vilmos Hlatky Zoltán közkatona öngyilkossága tárgyában.

Az előkelő hölgyközönség figyelmébe ajánlom

modern előnyömdámát és kézimunka-üzletemet. Szentanna-utca 1. sz.

Talhammer Hermin.

Elnök javasolja, hogy az interpellációkra két órákor térjenek át. (Helyeslés.)
Következik a napirend szerint

a bankjavaslat

follyatolagos tárgyalása.

Valentsik Ferenc utal arra, hogy a pénzügyminiszter is elismeri azt a jogát az országnak, hogy az önálló bankot felállíthassa, de nem tartja célszerűnek. Azt hiszi, hogy a miniszter, amikor ezt mondja, nem őszinte, mert nem tartja valószínűnek, hogy Lukács László, amikor szülő pártjának vezérével tárgyalta a kormányalakítás dolgát, az önálló bankot veszedelmesnek mondta volna. (Élénk tetszés.)

Gazdasági jólétünk fejlesztése csak az önálló vámterületen lehetséges, ennek pedig alapfeltétele az önálló jegybank, mint a nemzeti hitelezési forrása. Hosszasan és igen behatóan beszélte báró Madarassy-Beck és Jankovich kormánypárti beszédeit, kimutatva azok tévedéseit. Nyomatékos érveket hoz fel emellett, hogy az önálló jegybank sokkal hatékonyabb fogja tudni a mezőgazdasági hitelt kielégíteni, mint pl. a közös bank. (Zajos tetszés.)

E gymásután megcáfolja azokat az aggodalmakat, amelyeket az önálló bank felállítása ellen felhoznak. (Helyeslés.) Külön foglalkozik a készfizetések kérdésével. Nem tudja eldönteni, hogy a pénzügyminiszternek vagy pártjának báró Becknek van-e igaza. (Derűtlenség.) A javaslatot nem fogadja el, hanem csatlakozik Kossuth és Földes határozati javaslatához. (Élénk tetszés és taps.)

Lovász Mátón nagyon sajnálja, hogy nemcsak a tulajdonról hangzottak el beszédek az önálló bank ellen, hanem még Okolicsányi László, akit eddig mint a függetlenségi eszmék hívét ismertek, szintén ilyen beszédet mondott.

Okolicsányi László: Ezután is annak fognak ismerni!

Lovász Márton: Részletesen foglalkozik Okolicsányi aggodalmaival. Csodálkozik, hogy éppen a magyar banktól kíván olyan garanciákat, amelyek egyellen jegybanknál sem találhatók. Inkább mondja meg nyíltan, hogy nem kell neki az önálló bank, mert így ezt nem nevezheti másnak, mint politikai kötekedésnek. (Helyeslés.) Kimutatja, hogy a bank legbiztosabb alapja a készfizetés. (Ugy van!) Okolicsányi fél az aranykiszivárgástól. Ez humbug. (Ugy van!)

Okolicsányi László: Hát a passzív fizetési mérleg? (Mozgás.)

Farkas Pál közbeszól.

Sümei Vilmos: Mit értesz te ehhez? Sokkal többet kell tanulnod még, mint a mennyit eddig olvastál! Ez nem vers! (Zajos derűtlenség és taps.)

Lovász Márton: A valutakérdéssel foglalkozik behatóan és kimutatja, hogy csak az aranyváltó nyújt biztos alapot a nemzeti fejlődésre. (Helyeslés.) Azonban az arany még nem elég a boldogságra, mert ha csak az aranyra fektetjük a súlyt, könnyen megismétlődhetik az, amit a zsidók tettek a pusztában, amikor borjut öntöttek a pusztában és azt imádták. (Ugy van!)

Hock János: Most is azt csinálják! (Derűtlenség.)

Lovász Márton: Amikor látjuk az óriási aranytermelést, azt a hatalmas aranyáradatot, amely elárasztja az egész világot, akkor azt mondani, hogy az aranyáradat éppen Magyarországot fogja elkerülni, leg-

alább is érthetetlen. (Ugy van!) Kimutatták már, hogy nem aranykiszivárgás, hanem éppen ellenkezőleg aranybeszivárgás tapasztalható nálunk. A jegybank az ország közgazdasági életének jelzője. Ha kóros jelenségek vannak, ennek kell megmutatni. De a közös bank ezt nem mutatja ki, mert olyan, ez, mintha két beteg összekevert véréből akarna az orvos vérvizsgálatot csinálni. (Ugy van!) Ebből ugyan nem lehet megtudni, hogy kinek mi a baja. (Zajos helyeslés.) Okolicsányi nagyon meg van elégedve az Osztrák-Magyar Bank működésével, hát ő utal arra, hogy 1907 ben mit csinált a bank Magyarországon. Föl-emelte 6 százalékra a kamatlábát, amikor semmi oka sem volt erre. Mutatja ezt az is, hogy akkor fizette a bank a legnagyobb osztalékot. (Élénk helyeslés.) Ez az a nagy dicséretet érdemlő eljárás. Beszéli Okolicsányi törvényes akadályokról is és a Benedikt-formulákra utalt. Szólt ezt üres hólýágnak tartja. A Benedikt-formulának két része van. Az első azt tartalmazza, hogy abban az esetben, ha a bankközösség megszűnik, a két állam között a fizetések korona értékben történnek. Ez nem jelent semmit, mert hiszen ma is így történnek a fizetések. A másik rész a pénzügyi esetleges különbözőségeiről és a kereskedelmi forgalomról szól. Ez azonban a törvényben nincs meg, tehát csak azt a két kormányt kötelezi, amelyik megkötötte. Sőt még azt sem, mert az okoknak mindig lesznek okozataik. Ha diszkrét bekövetkezik, akkor ez minden körülmények között zavarólag fog hatni a forgalomra. Hiába van minden megállapodás, lehetetlen megvalósítani. (Ugy van!) Törvényes akadály tehát nincs.

Nagy György megalakítja a köztársasági pártot.

Bizonyosan vannak még sokan, akik visszaemlékeznek a temperamentumos székegy képviselőnek Nagy György drnak politikai szereplésére. Nagy György mindig lelkes híve volt a függetlenségi pártnak, amelynek elveit nem egyszer vívott nagy csatákat.

Ő volt az, aki a Magyar köztársasági párt érdekében erősen agitált. Mint most értesülünk, Nagy György még mindig nem tett le arról, hogy a pártot megalakítsa. Erre mutat az a nyilatkozat, amelyet tegnap egy esti ujság munkatársa előt tett. E nyilatkozat a következő:

— A menyasszonyommal vagyok itt Néhány nap múlva nászútlók s nászutatásra Párisba megyek. Audienára jelentkezem Fallières köztársasági elnöknel s hiszem, hogy a francia köztársasági elnöke fogadni fog. Igaz, hogy a politikától elment a kedvem. De attól a tervtől, amelyet máig gondoltam, el nem térek. Magalakitom a magyar köztársasági pártot. Többet mondok, már meg is alakítottam. Ivetek örök tizezer alárissal. Ennyi polgár részvétellel, azt hiszem, bátran kibonthatom a magyar köztársasági párt lobogóját. Még pedig kiüzöm nem Budapest, hanem Hódmezővásárhelyen. Ott alakitom meg a köztársasági egyletet, amelyhez nem kell kormány-jóváhagyás, mert elég, ha ha az egyesületet bejelentem a polgármesternél.

Ember az uszó jégtáblán.

Borzalmas látvány a Dunán.

Budapestről jelentik: Vérfagyasztó látványnak volt szemtanuja tegnap délben a dunaparti korzó közönsége. A Duna pár nap óta erősen zajlik; hatalmas jégtáblákat visznek hátukon a hőmpölygő hullámok. A hajóközlekedés teljesen megszűnt s a hatalmas jégtáblák között úgy halászbárkákka, mint csolnakkal lehetetlen a közlekedés.

Tegnap a déli órákban, amikor éppen ott korzózik a főváros előkelő közönsége a Dunaparton és a hidakon is legnagyobb a közlekedés, valaki elkiáltotta magát:

— Ember van a jégen!

A kiáltásra borzalom fogta el az embereket.

Mindenki rohant a Dunaparra s a hidakon megálltak az emberek, hogy tanui lehessenek a szokatlan s izgalmas látványnak. A Duna közepén uszó egyik hatalmas jégtáblán tényleg egy urias ruhába öltözött fiatal ember hasalt. Lábai lelőgtak a jeges vízbe, míg karjaival görcsösen kapaszkodott a jégtábla szélébe. Didergő ajkairól egyre gyengébben hangzott a kiáltás.

— Segítség! Segítség!

Az emberek a látványtól megdermedve állottak a parton.

Rendőrok, hajósok segítségére akartak sietni a szerencsétlen embernek. Csolnakba is szállott egypár bátrabb ember, de azonnal vissza kellett fordulniok, mert e hatalmas jégtáblák felfordítással fenyegették a csolnakot s a boldogtalan embert csaklyával sem lehetett megközelíteni.

A látvány egyre borzalmasabb lett s a vér szinte megfagyott az emberek ereiben, amint látták, hogy a Duna közepén uszó jégtábla hátán lévő emberen nem lehet segíteni. Végre is a tűzoltókat értesítették az esetről, akik ki is vonultak, hogy megmentésük a szerencsétlent, azonban mire kiértek, nem akadt már dolguk, mert az áramlat az Erzsébet-hid közelében felfordította a jégtáblát s a fagyos hullámok elnyelték ez ismeretlent.

A rendőrség megindította a nyomozást annak kiderítésére, hogy ki volt az illető.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdaja

Piacz-utca 12. sz. a.

Női Chewreaux és Box gombos és füzös Czipók
4 forintért kaphatók a

Központi Cipő és Kalap Nagyáruház-ban
„Központi” címre tessék figyelni! **Piac-u. 41.**

Főváros és a vidék.

Nagyon kevés volt eddig az ellentét Magyarországon. Csináltak még egyet hozzá. Ellentét van a főváros és vidék között. Ami az egyiknek haszna, a másiknak kára. Azután cáfolgatták, tagadták ezt az ellentétet s minél jobban akarták letagadni, annál jobban kezdtek hinni benne.

Hogy ellentét van az kétségtelen. Az a különös helyzet a forrása ennek, hogy Magyarországon csak egy nagy főváros van s hozzá képest aránylag csak kicsi vidéki városok.

Középfok nincs Magyarországon. Ausztriának megvan a maga Prágája, Brünneje, Gráca, — nálunk ilyesmi nincsen. Emiatt a szellemi és gazdasági életnek hosszú időn át és még ma is csak egy a központja: Budapest. Ha a vidéki városok között egyben-másban megnyilatkozik valami fővárosiaszkodás vagy igazi nagyvárosi szín, ez még azt az egyet nem emeli a többi fölé és a fővároshoz közelebb.

Epen azért, mert csak ez az egy európai városa van Magyarországnak, a nemzeti büszkeség fölcicomazta, teletömte és becézgette mindennel, ami csak a nemzet erőiből tellett.

Néhány éve van, hogy a vidéki városok szót emének a becézgetésnek e tultengése ellen. Hiszen helyes, hogy Magyarországnak legyen egy olyan városa, amely a külföld előtt igazi kulturát, igazi forgalmat, igazi ragyogást mutasson, de ezért a célért mindent föláldozni nem lehet.

Elérkezettek látták az időt, hogy a kulturának és a gazdasági életnek vidéki mellékállomásai legyenek, hogy az intézményekből, amelyek ennek a kettőnek egészségesebb kifejlődését siettetik, a vidéknek is jusson. Egyetemet, központi hivatal-szervezeteket, múzeumokat akarnak s nemcsak olyan apró vicinális alkotásokat, amelyek csupán a monografiában jelentenek egy sort, vagy egy színműt, hanem eleven, nagyszabású alkotásokat, olyan méretűeket, amiknek eddig csak a főváros számára tartottak alkalmasoknak. Ez a törekvés szülte az ellentétet a főváros és a vidék között.

Ez még magában nem jelentene semmi veszedelmet. Olyan versengés ez, amelynek csak az ország látja hasznát. A fővárosnak már nincs mit tartani a közigazgatási, kulturális és gazdasági decentralizálásától.

Amint a fokozott termelés a fogyasztókat, az újságok számának növekedése az olvasókat szaporítja, — a vidéken létesített új intézmények talán elvonnának valamit a fővárostól, de sokkal nagyobb mértékben növelnék azok számát, akik ezeket az intézményeket igénybe veszik.

Az egyetem a képzett emberek számát, a tőzsde az üzleti életet, a vállalatok számát, a vidéki gyárak a fogyasztókat, esetleg a kivitel. Ezen a téren a fővárosnak nem lehet oka a féltékenykedésre s a kormányának nem lehet elzárkózni az elől, hogy az állam áldozatait ezután a vidéki középpontok fejlesztésére, azok erősítésére és gazdagítására használja föl.

Egyéb ellentét azonban a főváros és a vidék, különösen a vidéki városok között nincsen.

Nem jó erről az ellentétről sokat beszélni, még tagadva sem. Ha van ellentét, amely csak az okos és indulattól ment versengésnek ellentéte, — ne vadítsák azt gyűlölködéssé, irigy féltékenységgé.

Az igazság ott van, hogy a vidéki ember ép oly tisztá szívvvel örülhet, ha látja, hogy Budapest a komoly dologban is Európa metropolisai mellé állhat, mint aminő kevés

oka van a fővárosnak sajnálni, hogy Magyarországon a kisvárosi kicsinyességek és nyársolgári szokások fészkeiből erőteljes, tartalommal bíró középpontok fejlődnek.

Apponyi Habár nyilatkozatáról.

A röpiró megint hazudott.

Beszámoltunk a Habár-pör tárgyalásáról; amelyen Habár Mihály bocsánatot kért. A tárgyalás után, a fővárosi esti lapok egy részében Habár Mihálynak egy nyilatkozata jelent meg, amelyekben a második pör vádait kikapcsolva, Wekerlét, Kossuthot és Szerényit újra megtámadja. Erre vonatkozólag gróf Apponyi Albert a következő nyilatkozatot tette közzé egy fővárosi lapban.

— Habár Mihály által ma közzétett utólagos nyilatkozat következtében az igazságtól indítva érzem magamat annak kijelentésére, hogy Habár Mihály bocsánatkérési szándékáról jogi megbízottam, Kenedi Géza dr. által értesülvén, senki véleményét nem kérve, rögtön kijelenttem, hogy ezt az elégtételt csak úgy fogadhatom el, ha azt Habár Mihály kivélem nagyrabecsült volt miniszterársaimra, tehát a ma jelenvolt Andrássy Gyula grófon és Darányi Ignácón kívül Wekerle Sándorra és Kossuth Ferencre, valamint Szerényi József volt államtitkára is kiterjeszti. Nem mintha az utóbbiaknak az esküdtbírótság ítélete után még szükségük lett volna további elégtételre is, hanem azért, hogy azzal velük való szolidaritásomnak és annak is kifejezést adjak, hogy ez az elégtétel őket is éppen úgy megilleti, mint engem. Ez az egyszerű igazság. Egyébiránt ha sejtettem volna, hogy a bíróság előtt tett loyális nyilatkozatot ilyen kommentárral próbálják meggyöngyíteni — amit előre látni csakugyan nem lehetett — semmi szín alatt nem bocsátkoztam volna annak elfogadásába.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön Leányvásár operette. Pénteken Izrael dráma. Szombaton Nagymama daljáték Blaháné fellépte. Vasárnap délután a Király házasodik vigjáték. Este Kurucfurfang népszínmű Blaháné fellépte.

* **Cigányszerelem — vendéggel.** Asszonyi László a nagyváradai színház baritonistája vendégszerepelt ma a cigányszerelem Józsi szerepében, amelyet kifogástalanul jól játszott meg. Szépen csengő baritonja jól érvényesült az egyes énekszámokban, amelyekért a közönség meg is tapsolta a vendégművészt. Kijutott a tapsokból Zilahyné Singhoffer Vilmának is, aki gyönyörűen énekelte Zorika énekszámait. Jók voltak Kardos Géza, Miske Aranka, Borbély, Deésy Alfréd és Torma Zsiga is. (p.d.)

* **Luxemburg grófia vendégekkel** Szilassy Etel és Horváth Kálmán betegsége miatt a mára hirdett Leányvásár operett helyett Luxemburg grófia operett kerül színre vendégekkel. Juliette szerepében Zsigmondi Anna, a címszerepben pedig Asszonyi László vendégszerepelnek. Mindketten a nagyváradai színház elsőrendű tagjai.

A színészek dolga.

Nyilatkozat a cigánysorról.

A debreceni színtársulat tagjai tegnap a debreceni színházba járó közönséghez szóló kiragasztott plakátokon. Amint arról már meg is emlékeztünk, ez a fölkiáltás a közönséghez, a színtársulat védekezése volt az őket következőt, cáttudatosan, méltatlanul ért támadásokkal szemben.

A színházba járó közönség, amely ott az előadásban szokta tetszését, vagy nem tetszését tapssal, vagy hallgatással nyilvánítani s amely tisztában van amugy is a maffiaszerű üldözéssel, helyeslően látta és olvasta a színtársulat tagjai összességének erélyes nyilatkozatát.

Természetes, hogy ott, ahol nem tetszik, ha megrugdóssít s eddig néhán tűrő művésznép föl mer jajdulni, nem maradhatott szó nélkül ez a fölajdulás s a vezércikkiről a kihívott közhangulat s a kiváltott megbotránkoztatás képviselőjé avanzál: volt és jeles színkritikusig iszonyu fölhaborodottsággal kiált a közvélemény című hazug frízis nevében tüzet.

És fölhev magtorlásra a Vhózztól kezdve a szentekig mindenkit.

Ez az egész hajsz a debreceni színészek ellen pedig jobb, ha elmaradt volna. Mert kilóg az a bizonyos lóláb, hogy szegény színészeknek tulajdonképpen azért kell mindent tűrniök, mert az utódásra törekedő, sötétben ülő kiki által halálra ítélt Zilahy még mindig igazgatója a debreceni színháznak, ennek a jó üzletnek. Az ütés őket éri, de Zihynak szól.

Egyébként — ismételjük — hogy a közönség tisztában van az egész hajtóvadisszattal, amelynél a publikum rokonérzése az üldözött vad és nem lesi puskás üldöző felé fordul.

Az egyik fölfortyanásban a színházfelügyelő tanácsnokot is szóba hozták. Főkerestük tehát tegnap Könyves Tóth Mihály dr kulturtanácsnokot, aki a következőket mondta:

Dr. Gál Zoltán ur mai napon a „Debreceni Újságban“ irt cikkében rólam is tesz említést, s azon kívánságának ad kifejezést, hogy én mint színházi felügyelő tanácsnok a plakát ügyben indítsak vizsgálatot. Ki kell jelentenem, hogy ez nem tartozik hatáskörömbe, mert oly egyének is szerepelnek ebben az ügyben, kiket nekem jogom nincs kérdőre vonni, kik teljesen kívül állanak az én hatáskörömn.

Ez az ügy sajnós, úgy alakult ki, hogy ebben ítélni csakis a bíróság hivatott.

Végül csak azt jegyzem meg, hogy én mindenkor híve voltam és leszek az elfogulatlan jogos kritikának, ezt szükségesnek is tartom, sőt magam is gyakorolom, csupán azt helytelenítem, ha a kritika elragadtatja magát és az existantia ellen lép föl s oly hibákat ró fel, melyek a művésznők és művészek önhibáján kívül állottak elő, ez szerintem az udvariatság határát is túllépi és elfogult kritikának ad alkalmat. A hivatásának magasztalán álló kritikának pedig

Vigyázz!

Üzlet átadás. Tisztelettel értesitem Debreczen város vidékező közönségét, hogy Kossuth és Batthyány-utca sarkán fenálló „Kékre festett kiakat“ kic alatti fióküzletemet fiam ifj. Molnár Lukácsnak, ki sok éveken át munkatársam volt ne rövid idő múlva végleg átadom, ennél fogva ezen fiók üzletemben levő összes áruim mérsékelt árban ajánlom tisztelt vevőimnek.

Kékre festett kirakat.

Vigyázz!

MOLNÁR V. J. és TÁRSA

Cégtulajdonos: **Molnár Lukács.**

Kossuth- és Batthyány-u. sarok, a színházzal szembe

— elfogultnak nem szabad lenni soha, mert nemcsak saját értékét szállítja le, de a nagyközönséget is helytelenül informálja, megévesztli. —

Ez a felelet különben sokat mond. Egyebet is, mind azt, hogy a nagy főlháborodó kívánta legszélesebb körű és legerélyesebb vizsgálat nem indult meg.

A tegnapi háborgásra egyébként még egy nyilatkozatot kaptunk és pedig a „legényektől és leányoktól ott a cigánysoron.“

A nyilatkozat a következő:

Nem akarunk polemiába bocsátkozni a „Debreceni Ujság“-gal. Ez utolsó szávkunk ebben az ügyben.

Amit tettünk, álljuk érte z felelősséget. Csupán azt akarjuk kijelenteni, hogy eszünk ágában sincs és nem is volt megvédeni Zilahy Gyula színigazgatót. Kényszerít meg egyáltalában nem lehet minket az ilyenféle védő akciókra; mert gerinces „legények és leányok“ vagyunk ám mi itt a „cigánysoron!“ ahova a „Debreceni Ujság“ érthetetlen okból helyezett minket nagy kedélyesen! — Hát bizony mi szegényemberek vagyunk s lehet, hogy egyikünk-másikunk csakugyan a cigánysoron lakik, de emberek vagyunk ám! Nem cselédei és rab-szolgái vagyunk a színigazgatónak, hanem vele egyenrangú szerződött felek. Ideje volna már, hogy vége legyen annak a régi módi, előítéletes felfogásnak! Ember ám a színész is, önértetes, munkás ember, adót fizető, kötelességeket teljesítő ember; tehát annyi jogot ő is megérdemel, mint bárki más. Vagy talán a sokat emlegetett, divatos jelszavak, mint a humanizmus, szocializmus, a szögre akasztódnak, ha mi rólunk van szó?!

Nem úgy van az, ti cikket író legények! Mi nem akarunk támadni. Minket támadtak, mi csak védekezünk. Ehez pedig joga van minden embernek! Terrorizálni sem akarunk senkit, de minket sem lehet terrorizálni. Nem ijedünk meg a magunk árnyékától. Sőt még a másétól sem! Kemény legények vagyunk!

A tárgyilagos kritikát szívesen vesszük, ha esetleg elítélő is; de az epébe mártott tollal irt kritika ártalmára van a sajtónak ép úgy, mint a színésznek. Mert annyira csak érti ám a maga mesterségét a színész, hogy meglássa a tárgyilagosság, vagy pedig a személyeskedés kalamárisába mártotta-e pennáját a színházi referens. Már pedig a „Debreceni Ujság“-ról mindenki azt mondja, hogy színházi ügyekben nagyon eltávolodott az objektivitástól.

Csak ezeket akartuk elmondani.

A debreceni szintársulat.

Ezt felelik a színészek azoknak, akik mindenáron Zilahy akarják ütni, még az ő hátukon is.

Tarka esetek.

„A nagymama“ premierjét — amikor énekes színmű lett a Csiky darabjából — Ujházi Ede valósággal sirva hallgatta végig. A Mester úgy meg volt hatva a Blaha Lujza csodálatos művészetétől, hogy valahányszor kilépett a művész a színpadra és beszélni kezdett: néki megeredt a könnye és sietve, szinte szégyenkezve nyúlt ilyenkor zsebkezdője után.

Az első felvonás után ő volt az első, aki felsietett Blaha Lujzához az öltözőbe gratulálni. De amikor kinyitotta előtte a Blaháné öltözőjének ajtaját és ő meglátta közvetlen maga előtt Blahánét ősz parókéval: nem tudott szóhoz jutni.

Nézte, nézte és könnyezett.

Aztán meghatottan dadogta:

— Lujza... te... te... te... isten!

— Na, na, Edus — kiáltott nevetve Blaháné és megfenyegette a Mestert — jó, hogy végre kinyögted, mert már biz'isten azt vártam, hogy szokásod szerint az következik, hogy „te... te — marha!“

Egy öreg ember járt évekig egyes családokhoz rovarporral házalni. A kis öreg finoman örölt téglaport árusított rovarpor címén, de a nép vásárolta ezt is, sőt akadtak, akik nagyon meg voltak a „rovarporral“ elégedve.

Egyszer aztán megfogta egy ur a kis öreget:

— Öreg — mondta neki — nem jó ám a maga rovarpora.

— Ugyan miért?

— Mert nem döglök tőle a rovar. Hiába, hiába használom, a rovarok vigan tenyésznek a kamrámban.

Az öreg sunyi arcot vág:

— Talán nem tetszik jól alkalmazni a port. Hogyan tetszik alkalmazni a port?

— Ugy alkalmazom, hogy behihintem azokba a sarkokba, ahol a rovarok meghúzódnak. Beleszórom minden lyukba, minden hasadékba!

Az öreg rázza a fejét:

— Nem jó. Nem jó.

— Hát hogy csináljam?

— Meg kell fogni a rovarokat, aztán rájuk kell hinteni a port. Ez a jó.

A vevő dühbe jön:

— Ez a jó?

— De hiszen, ha már össze vannak fogdosva, akkor agyonüthetem őket!

Az öreg kicsit gondolkozik. Aztán bölcsen szól:

— Agyonütni? Az is jó.

UJDONSÁGOK

— **Egy jóváhagyott fizetés-endezés.** A belügyminisztérium tegnap értesítette a város polgármesterét, hogy a nyomdai alkalmazottak fizetésrendezésére vonatkozó határozat jóváhagyást nyert. Végre egy fizetés-enderés, amelyet a miniszter jóváhagyott.

— **A városi erdők fatermelése.** A városi erdők fatermelését tegnap vette át egy bizottság, amelynek tagjai voltak Szűcs Gusztáv számvevő, Ekli József és Török Gábor. Átvettek összesen 6000 öl fát. Az állomány kitűnő tűzfából és akácából áll.

— **A kataszteri felmérés eredményei.** A város területén megejtett kataszteri felmérés eredményeit most vetik össze a városházán. Február 2-án a véglegesen megállapított eredményt nyilvánosságra hozzák s az érdekeltek megtekinthetik. Itt jegyezzük meg, hogy ma csüörtökön a következő belsőégi, illetve határreszeket helyszíneli a városháza nagytérben: Monostor, Fazekas Mihály, Lotránffy, Berek, Kigyó, Ótmalom, Zápolya, Magos, Domb, Burgundia-utcák, Degenfeldtér, Sas, Rózsa, Bádogos, Kossuth, Czegléd-utcák és Méliusz-tér, Pesti, Vendég, Csap, Borz, Csokonai, Zugó, Csók, Zsák, Mátá, Jókai, Garay, Cserepes, Tanító, Mester és Fűvészkert-utcák, Vágóhid, Gépjavitó-műhely, Olajító környéke, Kónya- és Márk Endretelep, (Budai Ézsaiás- és Kuruc-utcák között.) Turás, Tócs és Széchenyi-kertek, az Ujföldön a diószegi ss mikepércsi-utak közti rész, a balmazújvárosi és hajduböszörményi utak közti rész.

— **Tudományos előadás a Munkás-Othonban.** Pénteken este 8 órakor a Munkás-Othonban Bokányi Dezső a szociáldemokrata párt tagja előadást tart. Az előadáson bárkit szívesen látnak.

— **A városi pénztár forgalma.** A város pénztára most terjesztette be évi jelentését, amely szerint a forgalom 1910-en meghaladta a 3 millió koronát. Befolyt állami egyenes adóban 1,624.860 korona 70 fillér, betegápolási pótdobban 70,019 korona 18 fillér és hadmentességi díjban 6718 korona 27 fillér.

— **Sors húzás.** A városháza tanácstermében tegnap délelőtt tartották meg a sors húzást. Debrecen városában 452 1890 ben született hadköteles ifjunak kell az elsőkorosztályból a sorozó bizottság elé állani. A sors húzásnál Kovács József polgármester elnökölt. Bizottsági tagok voltak Szilcz Ferenc és Publig Ernő, aki a meg nem jelent hadkötelesek helyett húzta ki az urnából a számkokat. Az aktusnál mintegy 80 ifju jelent meg, akiket Kovács József polgármester üdvözölt. A sors húzás a G. kezdőbetűvel kezdődött. Az első kihuzott szám Angyal Sándorra esett, az utolsó pedig Szabó Sándorra.

— **Mártonffy Róbert meghalt.** Varasdról kelt táviratban értesítették ma a debreceni színházat, hogy egyik volt fiatal, kedves tagja Mártonffy Róbert meghalt. Az erőteljes fiatalember a múlt év nyarán kezdett betegeskedni. Heteken át egyik debreceni barátjánál ápolták a legzondosabban s ekkor még csak gondolni sem lehetett, hogy Mártonffy Róbert többé nem fog talpraállani. Debrecenben töltött színészkedése alatt a városi társaságai ép úgy, mint kartársai megszerették a jómodoru, rendkívül intelligens és tehetséges művészbembert, aki valósággal rajongott pályája iránt. Az ősszel távozott el mint lábbadozó beteg Debrecenből. Egyideig Bécsben kezeltette magát, majd midőn baja egy kissé jobbra fordult, egyik rokonához Varasdra utazott. Az volt a szándéka, hogy édesanyjával Davosba utazik. Mártonffy Róbert atyja alig egy hónappal ezelőt halt meg szívszélhűdésben. A nagy csapást titkolták a beteg fiu előtt s debreceni barátai koszorút küldenek az elhunyt ravatalára.

— **Gazdaköri választmányi ülés.** A Kisvárdai-vidéki Gazdakör igazgató választmánya e hó 12-én ülést tartott. Jelen voltak Liptay Béla elnök, orsz. gy. képviselő, Szalánczy Bertalan alelnök, Kerkes József, Nozdrovitzky Kázmér, Reizman Jenő és Reizman Samu igazgató választmányi tagok, Dr. Szmrecsányi László ügyész és Böjtös Imre titkár. Ez év első üléséből — a régi szokáshoz híven — üdvözetet küldetett Darányi Ignác v. b. t. tanácsosnak, a gazdakör diszelnökének. Elhatározott, hogy az idei tenyészállatkiállítás és vásár március hó 19-én, míg a szokásos egy napos löverseny október hó 8-án fog megtartatni. Több folyó ügy elintézése után választmány határozatilag kimondotta, hogy a kis gazdak részére „szűz gulya“ és „csikó“ legelőt fog a gazdakör bérbe venni, esetleg, ha megfelelő ajánlatot kap, megvenni. Végre Böjtös Imre titkár — elköltözés folytán — beadta lemondását. Liptay Béla elnök a választmány nevében mély sajnálatát fejezte ki agilis titkárunk lemondásából kifolyólag, mint aki gazdakör ügyeit mindenki teljes megelégedésére vezette és e téren sok érdemet szerzett. Új titkárul, aki tisztét május 1-én veszi át egyhangulag Szentmihályi Imre választotta meg.

— **A függetlenségi kör bálja.** Folyó hó 21-én, szombaton este lesz a függetlenségi kör bálja a Bika disztermében. E bál minden évben a farsang legsikerültebb mulatsága szokott lenni s a régi magyar bálók nemes egyszerűsége s jókedve elevenedik fel rajta. A debreceni polgárcsaládok találkozó helye e bál s bizonyára az idén is szűk lesz a Bika diszterme a táncoló pároknak. Aki jól akar mulatni s igazi magyar mulatságban akar gyönyörködni, az 21-én menjen el a függetlenségi kör báljára.

— **Sport.** Debreceni vívó fővárosi győzelme! A budapesti Hungaria-vívóklub országos versenyén új sportegyletünk a debreceni vívóklub is képviseltette színeit s örömmel jelenthetjük, hogy első nyilvános szereplése mindjárt oly szenzációs sikerrel járt, mel-ezen életképes és nagy jövőre hivatott club felé tereli nemcsak városunk de az egész ország sportköreinek érdeklődését. A főversenyben ugyanis Trestyánszky Ödön m. kir. honvédhadnagy aratott jól megérdemelt győzelmet, nagyszámu és igen erős vívók felett megnyervén a honvédelmi miniszter értékes tiszteletdíját. A club ezen szimpatikus tagjának győzelmét a debreceni sportemberek nagy örömmel fogadták, mely Debrecen vívóéletére vet élenk fényt. Ujfalussy Gábor ügyvezető e'nők és Sz. Benedek Sándor jeles vívómester — kiknek gondos felügyelete alatt készült a győztes eme versenyére, — méltán részesei a kivívott sikernek. Ily vezetés mellett még sok dicsőséget hoz a club városunkra, melyre az utóbbi időben bizony ráfér egy-két értékes győzelem, hogy Debrecen ismét elfoglalhassa a sportban is azt a vezető helyet, amelyet az utóbbi időben — sajnos — kénytelen volt másoknak átengedni!

— **Meghalt a családirtó.** Nem régen történt, hogy egy beteg ember, Balogh László kiakarta irtani nyomora miatt a családját. A szerencsétlen ember egy kis gyermekét meg is ölte. Balogh magát is eiakarta emészteni, de megakadályozták. A kórházban ápolták a már sir szélén álló embert, aki ma meghalt. Az ügyesség a bűnügyében megszüntette a további eljárását.

— **Táncestély.** A debreceni iparos kör február hó 5 én, vasárnap, az Arany-Bika szálloda disztermében saját könyvtára és pénztára javára zárlkörű táncestélyt rendez. Belépti-díj: személyenként 2 korona. Családjegy (3 személyre) 5 korona. A zenét Rác Károly és Fiai zenekara szolgáltatja.

— **Műkedvelő előadás.** A jótékony nőegyesület kérését adott be a tanácshoz, hogy a városi színházat március második felében három estére engedje át, mert ott jótékony célú műkedvelői előadást akarnak rendezni. Kérték egyúttal, hogy a helyáratat ötven százalékkal fölemelhessék. A tanács legközelebb dönt e kérés fölött.

— **A Gazdakör új helyisége.** A debreceni Gazdakör, amelynek helyiségei eddig a Csapó-utcában voltak, a Hatvan-utca 2-ik számu Muraközy féle házba tette át helyiségeit, amelyeket ma este nyitnak meg.

— **Egy rendő kérelme.** A nehéz rendőri szolgálat áldozata Horváth Mihály 36 éves közrendőr, aki tíz év óta van a város szolgálatában. A súlyos teherrel járó rendőrködé aláásta Horváth egészségét, aki nyugdíjazását, illetve végkielégítését két évi nyugdíjösszegét kéri kezeihez kifizetni. Egészségi állapotát orvosi bizonyítvánnyal igazolja.

— **Tolvaj hetes.** Leitner József Polgári Bálint hetese a napokban, amikor Polgári Bálint nem volt odahaza, a lakásból minden értékesebb holmit magához vett és ellépett. Zombolyára való a tolvaj, oda akart utazni, de a vasuti rendőrség feje, Furkó őrsparancsnok gyanusnak találta a vasuti kocsiba igyekvő legényt és letartóztatta. — Tettét beismerte.

— **Modern ridikülök, szép női gallérok, férfi és női nyakkendők, glace kesztyűk, esernyők Vidánál Városház alatt.**

— **Festőminták** (gyönyörű tájképek, csendélet, rózsák) kölcsön is kaphatók Horovitz Zsigmond papírüzletében, Piac-utca 12. sz. (Stencinger-ház.)

— **A kékre festelt kirakat** mai hirdetését a n. közönség figyelmébe ajánljuk.

— **Remek szép szőrmeboák, muffok, kötött alsóruhák rémolcsón kaphatók Vidánál Városház.**

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és ényképes műterem.

— **Jabeank, színházi sálak, gyönyörű szép arcfátylak Vidánál Városház alatt.**

Bál után.

(Reggeledik hazajön a család, elől az apa az anyával. Utána 7 leány 7 fiatalemberrel.)

Apa: Nos kellett ez nekem?

Anya: Lásd lányaimat, hogy körül rajongják!

Apa: De a hétszáz koronám nincs még megtérítve!

Anya: Mit beszélsz olyan sokat a pénzről! Nem emlékszel, hogy édesanyám 15 bálra is elvitt engem míg te megkérted a kezem. Emlékszel a „Fejbetegség segélyező egylet”-nek álarcos báljára arra a gyönyörű farsangi éjszakára, ott te fejbetegnek voltál felöltözve és másnap megkérted a kezemet a tizenötödik bál után.

Apa: Igazán fejbeteg voltam, amikor még csak arra is gondoltam! Most nem kellene hét lányom férjhez adására gondolni.

Anya: Nyomorult! hát még te háládatlankodol, nem örülsz hogy ilyen gyönyörű hét gyereket neveltem fel neked.

(Közben hazaérnek. A fiatalember elbucsznak.)

II.

(Másnap reggel.)

(Reggelizik az egész család. A lányok az anyával, az apa nem eszik velük. A lányok mind megegyezően arról csevegnek, hogy az ő fiatalemberük megkérte a kezüket.)

Az anya: Jól van gyermekeim, mit feleltetek nekik a nyilatkozat után?

A lányok: (egyszerre) Beszéljen a mamával!

Az anya: Mit feleltetek erre. Eljönnek-e ide személyesen?

A lányok: (kórusban) Még ma délután!!

III.

(A fiatalember délután a kávéházban feketéznek. Vita, a tegnapi bál. Kérdés az, hogy csakugyan elhitték-e a lányok, hogy megakarják a kezüket kérni.)

Az egyik: Te én félek, hogy komolyan vette Liza, mert olyan pirulva mondta, hogy beszéljen a mamával.

A többi hat: Nekem is azt mondta az enyém!

Az egyik: Engem meghívtak ma délután uzsonnára.

A többi hat: Engem is!

Az egyik: Én elmegyek legalább jól beuzsonázhatok, gyertek ti is. (Elmennek.)

(Mese evés van, a lányok csakugy tömik a fiatalembereket. Azonban amikor már érzik, hogy a házasságról lesz szó, távoznak. A lányok csak azon veszik észre, hogy egy sincs már itt.

Az apa: (belép és oda megy az anyához.) Azt gondoltod, hogy ezek is fejbetegek!

TÁVIRATOK.

Merénylet a francia kamarában.

Páris, január 18. Mirmant megsebesült belügyminiszteri osztályigazgatót orvosi vizsgálóknak vetették alá és megállapították, hogy a golyó a jobb combját átfurta s ballábát is horzsolta. Disolme, a vizsgálóbíró kérdésére szidalmakkal válaszolt, végül azonban kijelentette, hogy abba az irányba akart löni, ahol a kormány tagjai ültek.

Zavargás Champagneban.

Epernay, január 18. Dameriben nagy tüntetések voltak. Champagnebeli szőlőtermelők kifosztották egy pezsgőkereskedő pincéjét, eltörtek 70.000 töltött pezsgőpalackot, felfordították a hordókat és beütötték a fenekét. Egy kocsi, amely Epernayba egy cégnek 2500 üveg pezsgőt szállított, a Marnehoz vezettek és a pezsgőt a folyóba öntötték. A rendőrség szigorú intézkedéseket tett a rend fenntartására. Többek letartóztatása is várható.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, január 18.

Változatlan áron elkel néhány ezer métermázsza buza. Rozs, zab és tengeri változatlan.

A határidőzlet iránya ösztönzés hiányában nyugodt volt. A gabonaneműek csekély változás után tartóttan zárultak. A forgalom mérsékelt maradt.

Az árak 50 kilogramonként

buza apr.	11*18—11*19.
buza máj.	11 08—11*07.
buza okt.	10*66—10*67.
rozs apr.	8*12—8*10.
rozs okt.	7*91—7*90.
zab apr.	8*68—8*66.
tengeri máj. 1911.	5*71—5*70.

Értéktözsde. Osztrák hitel 680— Magyar hitel 873— Négyszázalékos Magyar koronajáradék 92*12.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

Kupecz a sűrű füst dacára, mely immár az egész szobát ellepte, olyan könnyen felélegzett e szavakra, mintha talán az égbe repülne,

— Köszönöm nemzetes uram hozzávaló jóindulatát, de meglássa, én is háládatos leszek, — mondá tehát, közelebb lépve a tisztartóhoz

— Semmi háládatosság, Mihály gazda! Kend én rajtam segít, én meg kndnen segítek. Hisz ugyis adósa vagyok még. Mennyivel is tartozom? Én bizony nem tudom már! Azt tartom, száz forinttal, — mondá a tisztartó csak úgy odavetve a szót.

— Kétszáz volna, de azért hagy maradjon csak száznak. Ne is szóljunk erről. Bizony sokért nem adnám, ha nemzetes uram leveszi rólam ezt a szégyent; — mondá Kupecz és örömeiben nagyot ivott az asztalon levő égetborból.

Folytatjuk.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSÓ

AKI MÉG NEM KAPTA MEG AZ
50-ik idényértéktőnt, kérje annak bérmentes beküldését.
KUNZ ÁRUHÁZ
 Budapest, V. Bécsi-utca 6

Első segítségével teljes gyógyulást elér a **Tordy-féle 3 Király tea** által. Étvágytalanság, székrekedés, emésztési zavarok, roszullét, szóval gyomor- és ebből eredő bajokban gyorsan hat. Epe, máj, vesebaj ellen, roszabb használat után segít. Hurutos bántalmakat csiolat, gyógytárban csomagja 50 fill. (10-15 használatra), Tordy-név nélküli, rosz hamisítvány. Készíti: **Tordy Gy. okl.** = gyógyszerész, Budapest, Ühői-ut 89. szám alatt.

Royal amerikai írógép
olcsó és jól
 Kérjen azonnal árjegyzéket **Kovács A. és Tsa** cégtől
 Budapest, V. kerület, Nádor-utca 26. szám.

Védjegy
Jól jár, ha
 tudomásul veszi, hogy újabban utánozzák
 a valódi
Palma-kaucsuk-cipősarok
 mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az utánozott dobozokban természetesen csak közhíves gunearok vannak, jól teszi tehát, ha károsodását megelőzendő, a valódi Palma-kaucsuk-cipősarok minden dobozon látható **védjegyére ügyel!**
 Védjegy

Minden takarékos háziasszony saját érdeke
Sirius fémtisztító szerrel
 tisztítani, amely a jelenkor legideálisabb fémtisztító szere. Gyártja: **HERCZEG és GEIGER** vegyészeti gyár Budapest.
 Kapható minden jobb fűszerüzletben.

Nincs többé tyukszem!
 Használja mindenki a **Martin-féle tyukszem-tapaszt**, mely 4-5 nap alatt a legrégebb, leginaktívabb tyukszemmet, mindenféle szemölcsöt és bőrkeményedést fájdalom nélkül biztosan eltávolít. Ezen éveken át kipróbált tyukszemirtószert kapható a feltaláló és készítőnél **MARTIN TAMÁS** gyógyszerésznél **Ujpest, Kossuth- és Deák-utca sarkán**. Egy doboz ára csak 1 korona.
 Valódi csak az a tapasz, mely a feltaláló aláírása és pecsétje alatt jelen forgalomban.

Dr. **BOROVSKY-féle** Feloldhatatlan háziszor
BOROLIN gümőkóros, izom- és idegfájdalmak, köszvény-, csúsz-, ischias-, derék-, láb-azagatások-, hátszurások és égési sebek megszüntetésére. Kiltűnő fertőtlenítő szer, maga az olajrész egyben orszer is. Kapható mindenütt.
 1.20, 2.- és 2.50 koronás üvegekben. Előállítják: **Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K.** Budapest, II. kerület, Fő-utca 76. szám.

Globalin
 a legjobb és legfinomabb
czipöcrême
 Fritz Schulz jun. K.T. Aussig a/E

Telefon 330.

Alapított 1901-ben.

Telefon 330.

Norovitz Zsigmond könyvnyomda

Debreczen, Piac-utca 12. szám (Stenczinger-ház)

Készít mindennemű
Könyvnyomdai
 munkát

u. m.
NÉVJEGYEKET,
 ELJEGYZÉSI, ESKÜVŐI
 ÉS BÁLI MEGHIVÓKAT,
 Számlákat, Körleveleket, Röp-
 iratokat, Szépirodalmi és tudomá-
 nyos műveket, Falragaszok-
 kat, Gyászjelentéseket, Üzleti
 kártyákat, Cégnyomású levél-
 papir és borítékokat, Árjegy-
 zékeket, Czimkéket stb. stb.

a legjutányosabb árban.

Hirlapkiadó
 vállalatában

megjelenik:

Debreczen város legrégebb és a függetlenségi és 48-as párt hivatalos lapja, a
DEBRECZEN.

Debreczen város és Hajduvármegye egyetlen, délután megjelenő politikai napilapja az
ESTI HIRLAP

Mindkét napi lapra hirdetések a legjutányosabb árban felvételnek.

IRODAI PAPIROK, IRÓSZEREK, ÜZLETI KÖNYVEK ELISMERT LEGJUTÁNYOSABB ÁRBAN.

Ágytollat
fertőtlenítve tisztít

HABÉCZY

Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Fiókok: Hatvan-u. 11., Csapó-u. 30.

Díjtalan el- és hazaszállítás!

Apró hirdetések.

Báti keztük minden hosszúságban, kizárólag saját készítmény. Legolcsóbban szereshető be Nagy Andrásnál Kistemplom bazár.

28 KRAJCÁRENT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

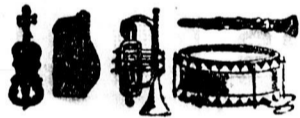
GYERMEK, NŐI ÉS FÉRFI HARISNYÁK lábszárvédők, keztük, trikó alsó ruhák leszállított áron beszerezhetők Márton Gyula rövidáru üzletében Piacz-utca 9. 1)

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora és hangszerkészítő

Debreczen, Batthyányi-u. 22. sz.

Zongora, gramofon, mindennemű vonós és fuvóhangszerek, cimbalnok, hangszer alkatrészek és hangszer felszerelési cikkek áruháza és ipartelepe. Zongora és pianó kölcsönző (bérbeadó) intézet. Hegedűk és hegedű-felszerelések, római hurok, valamint gramofonok és gramofonlemezek nagy raktára. Zongora és hangszer műhely. Zongora és cimbalom hangolás.
Telefon 729. Alapított 1876.

Valódi francia és angol

ILLATSZEREK

ugy eredeti elegans kiállítású üvegekben, mint dekaszámra kimérve, továbbá

arcz, kéz, köröm és hajápolószerek

nagyválasztékban kaphatók

Kubek Sándor

előbb

Tóth Béla gyógyszerárában

DEBRECZEN, Tiszapalota.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkifünőbb házi szer a

Hollandi

Gyomorcsépppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

Debreczen.

Eladó földek

Halápon 50 kat. hold elsőrendű fekete szántóföld, tanyával;
Nagyelepen 45 kat. hold fekete szántóföld, tanyával;
Vágóhid mellett 13 kat. hold kitűnő föld házhelyeknek vagy munkáskertnek;
Sintértelepi sorompónál, Ungvári-hizláló mellett 18 kat. hold föld s végül
Acsádi utfélen 20 kat. hold föld, tanyával

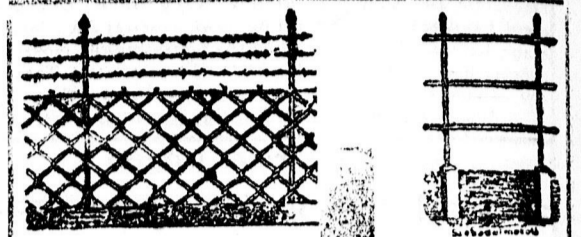
eladó.

Ingyen felvilágosítást ad és vevőnek díjtalanul nevére iratja, eladással egyedül megbízott:

Dezső László

telekkönyvi okl. volt rendőrfogalmazó

Busi-utca 7.

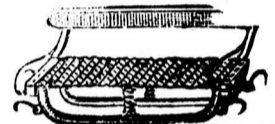
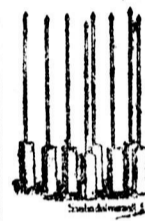

Egyszerű és diszes sodronykerítéseket szabadalmazott beton tömbös csóvas oszlopokkal készít

Neubauer János

sodronyműgyáros

Kétmalom-utca 4.

Legolcsóbb és legjobb hatású

Hashajtó

NEUSTEIN FÜLÖP

CUKROZOTT HASHAJTÓ LABDACSAI

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkatrésztől, a legjobb sikerrel használják az altest bántalmainál, könnyű székletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy tekercs 8 dobozzal, tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzatotól óvakodjunk „Neustein Fülöp hashajtó pilulái” tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szent Lipót védjegye a Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös ny. másban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjankon cégünknek rajta kell lennie.

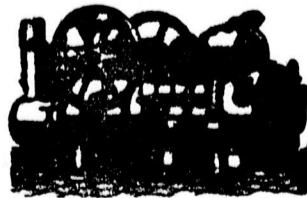
Neustein Fülöp gyógyszerár, Sz.-Lipóthoz. Wien, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihalovits J., Muraközy László, Aranyi A. gyógyszerészeknél.

Lévíz 1909: aranyérem; legnagyobb kifizetés

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Képviselet: Boros Artúr okl. gépészmérnök, BUDAPEST, VI., Teréz-körút 20.

Járkeres és helyhez kötött telített és szabadalmazott túlhevített gőzzel működő lokomobilok

WOLF eredeti szerkezete 10—300 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépe.

Csepregi út 100 000 lóerőn felül